

Geachte leden van de commissie Ruimte, en andere betrokkenen,

Op de agenda van de Gemeenteraad voor 25 januari staan de voorstellen van het College van B&W voor de 'stadsentrees' A12/Malieveld en Koekamp. Onderdeel daarvan is een ingrijpende vergraving van de Hertenkamp en de waterpartij. De argumentatie hiervoor is in hoofdzaak de wens ook aan die zijde van de Bezuidenhoutseweg een twee-richtingen fietspad te realiseren.

De vraag is of bij het realiseren van het fietspad zo'n ingrijpende vergraving niet vermeden kan worden.

De *Fietsersbond (afdeling Haagse Regio)* en de *Bomenstichting Den Haag* hebben samen gezocht naar een voorstel, dat acceptabel is voor beide. Uitgangspunt hierbij is geweest om veilig en comfortabel te kunnen fietsen van en naar het station zonder dat er bomen gerooid hoeven te worden.

Wij denken dat dat mogelijk is.

In de eerste plaats kiezen wij voor goede fietspaden langs de Bezuidenhoutseweg voor verkeer in twee richtingen. Aan de stationszijde is hiervoor voldoende ruimte, aan de zijde van de Koekamp ligt nu een eenzijdig fietspad. Een twee-richtingen-fietspad levert een comfortabeler verbinding op, met minder oversteken. De normen voor zo'n fietspad zijn een breedte van 4 meter, met minstens 0,5 m ruimte tussen autorijbaan en fietspad (meer als daar lichtmasten e.d. staan).

Zonder bomen op te offeren kan dat alleen door daar de ruimte van het huidige voetpad te gebruiken voor het fietspad.

Dan is vervolgens de vraag hoe dan wel het voetpad in het park te realiseren.

Eén oplossing is de waterloop in zijn geheel te verschuiven, zoals in het voorstel van het college. Als er geen bruikbare alternatieven zouden zijn, zouden daar wellicht voor gekozen moeten worden.

Maar die alternatieven zijn er o.i. wel degelijk.

1. Een beperkte oeververplaatsing

Eén optie is om alleen de oever van het parkje aan de zijde van de Bezuidenhoutseweg voldoende te verplaatsen om er een voetpad aan te leggen. De waterloop wordt dan smaller, maar de oever van de Hertenkamp, en de bomen daarachter, blijven behouden. Indien behoud of verruiming van het totaal aan wateroppervlakte van belang is, kan deze gecompenseerd worden door het water parallel aan de Koningstunnel op verschillende plekken te verbreden en er een natuurvriendelijke oever aan te leggen. Dat kan aan beide zijden. Een waterbalans zal uitwijzen hoeveel waterbergend vermogen nodig is (denk aan klimaatverandering).

2. Nieuwe verschoven waterloop

Ook zou het mogelijk zijn aanvullend een nieuwe verbinding, parallel aan de huidige, dan versmalde, waterloop te realiseren, op het terrein met behoud van bomen. Het deel van het schiereiland met bomen langs de oever wordt dan een eiland.

3. Twee eenvoudige bruggen

Ten slotte is mogelijk het voetpad met twee eenvoudige bruggetjes door het deel met bomen aan de overzijde te realiseren. Er hoeft dan verder niets vergraven te worden.

Constructie

Voor de aanleg van voet- en fietspaden wordt een cunet gegraven, wat gaat ten koste van wortels. Dit moet zó ontworpen worden dat wortels gespaard blijven. Wij kunnen ons verder voorstellen dat de eventuele nadelige gevolgen voor de bomen geminimaliseerd kunnen worden door niet voor asfalt maar voor een klei-schelpen verharding te kiezen, zoals die ook in het Haagse Bos is toegepast. Als dat goed uitgevoerd (en onderhouden) wordt, vinden wij dat in deze situatie aanvaardbaar.

Een écht fraai stadsentree

Dit voorstel leidt evenmin het voorstel van de wethouder, tot een echt fraai stadsentree: de Bezuidenhoutseweg blijft een lelijke barrière. Om werkelijk een fraaie binnenkomeer te maken is het doortrekken van de Koningstunnel richting Utrechtsebaan de beste oplossing. Dan ontstaat er veel ruimte voor

fietsers, voetgangers en groen. Pas dan is er een aansluiting tussen het groene KJ-plein, de Koekamp en de stad. Die oplossing is duurder. Maar het huidige VO resulteert niet in een mooi stadsentree en is toch erg duur. Bovenstaand voorstel zal aanmerkelijk goedkoper zijn, en laat de mogelijkheid voor het doortrekken open. Het deel van het budget dat nu niet nodig is kan dus gereserveerd worden voor het doortrekken van de tunnel op een later moment.

Tot slot

Wij zouden dit voorstel graag verder bespreken met alle betrokkenen. Daarom stellen wij voor nu géén besluit te nemen, dan wel een besluit dat bovenstaand voorstel mogelijk maakt.

Uiteraard zijn wij graag bereid onze suggesties verder toe te lichten.

Vriendelijke groet,

Frank Poppe
Fietsersbond, Haagse Regio
Frank.Poppe@Xs4all.nl

Clara Visser
Bomenstichting Den Haag
clavi@hetnet.nl